

«Дистанційка» зі знаком +

1. Унікальна можливість підлаштувати темп навчання під себе

Найчастіше вдома панує передбачувана та спокійна атмосфера. Учень випрацьовує власний ритм і дотримується його без додаткових переживань, чи встигне він щось, чи ні. Хтось отримав більше часу на вирішення рівнянь з математики, хтось швидше пише завдання з англійської та отримує додатковий час на поглиблене вивчення іншої теми чи фізичну активність. Є змога відчувати, як це круто, коли ритм формує не шкільний дзвоник і перерви між уроками, а ти сам.

2. Можна виявити слабкі сторони дитини під час навчання і працювати над ними

Методологічно сильні онлайн-уроки, робота учнів на спеціальних навчальних платформах прозоро показують картину, в яких предметах дитина орієнтується блискуче, а де є суттєві прогалини. Це може стати сюрпризом для батьків, які раніше озвучували невдоволення школі в цілому чи вчителям про недостатні успіхи дитини в тій чи тій сфері знань.

А ще батьки можуть поспостерігати за своїм чадом і визначити, наскільки уважна дитина під час навчання. Чи, навпаки, розсіяна і довго не може сконцентруватися, що негативно впливає на кінцевий результат. Проблемні точки варто не тільки виявляти, а й одразу пропрацьовувати. Очне навчання не дає змоги виявити ось такі приховані проблеми: вчителю часто не видно цього через велику кількість підопічних.

3. Repetitio est mater studiorum / Повторення — мати навчання

Коли щось незрозуміло, у школі діти часто соромляться попросити вчителя пояснити матеріал ще раз. В онлайні це не проблема: дитина може прослухати урок чи його частину стільки раз, скільки потрібно, щоб закріпити знання. Тести, які можна проходити кілька разів, чудово працюють на закріплення вивченого. А ще до матеріалу, викладеного в онлайн-форматі, учень може повернутись у будь-який час, щоб освіжити в пам'яті конкретні дати, факти, правила. Особливо зручно це робити, якщо ці матеріали у вигляді слайдів, презентацій чи аудіоформаті, коли можна повернутися до будь-якої секунди лекції.

4. Знижується психічне та фізичне навантаження

Батьки школярів-«совенят» підтримають цей пункт: не треба вмовляти чадо піднятися з ліжка якнайшвидше. Дитина отримує можливість прокинутись о 8-й та вливатись у навчання бадьорою, без хронічних синців під очима.

Прасувати одяг і збирати рюкзак та ланч до школи; відповідати перед дошкою, навіть якщо дуже поганий настрій чи не дуже хороше самопочуття; намагатися бути на одній хвилі з однокласниками, а після занять допомагати батькам удома, та ще й встигати виконати домашку — під час очного навчання ця відповідальність на плечах підлітків щодня. «Дистанційка» чимало цих завдань знімає, і це знижує рівень стресу школярів. А завдяки економії часу на логістику в дитини з'являється вільний час для інших занять. Та й лікарі підтверджують, що під час домашнього навчання діти менше хворіють: зменшується кількість контактів у школі й транспорті.

5. Навичка самоосвіти / Long Life Learning

Навчатися вчитися — топ-навичка не тільки для майбутнього, а тут і зараз. Освітні експерти переконані, що у 2030 році процес навчання стане безперервним. Тож у нинішнього покоління учнів є нагода прокачати цей скіл, більше навчаючись самостійно за умов правильно організованої «дистанційки».

І ще один тренд, що набирає обертів — персональна освітня траєкторія. В онлайні на наші очі та вуха чатують сотні корисних лекцій і курсів. Серед них чимало безкоштовних від провідних світових університетів. Наприклад, якщо дитина — геній у математиці й пройшла всю програму 10-го класу за кілька місяців, можна записатися на курс вищої математики в MIT чи Stanford University. А ще дистанційне навчання дає змогу поглиблювати знання в предметах, найбільш цікавих дітям.

6. Оцінки тепер об'єктивні

Історії про батьківські війни з учителями за «свідоме заниження оцінок» смакував чи не кожен другий батьківський чат. А ось до електронної системи претензій не поставиш. Перевірка знань стала автоматизованою, адже дитина виконує тести, і батьки можуть одразу побачити статистику. Є ще формат перевірки завдань з учительськими коментарями — це теж дає об'єктивне розуміння, чому поставлено саме такий бал.

«Дистанційка» зі знаком –

1. Відсутність соціалізації й приналежності до ком'юніті

Багато того, чому ми навчаємось ще з дитинства, відбувається через peer-to-peer learning — взаємне навчання. Дорослішання й відчуття приналежності до соціальної групи — надважлива складова становлення для підлітків. В онлайні вони неначе позбавлені цього.

У звичайному житті діти вчаться командної роботи, вирішення конфліктних ситуації та ефективної взаємодії одне з одним. В умовах дистанційного навчання в них не так багато можливостей здобути soft skills, які на першому місці серед навичок XXI століття.

2. Гаджетизація життя

Зазвичай уроки в школі тривають з 8-ї до 14-ї, а далі на дітей чекають факультативи, спортивні секції. Карантин змусив школярів цілісніми днями просиджувати перед моніторами, а це негативно впливає на зір. Навіть враховуючи перерви на руханки й відпочинок. Офтальмологи взагалі не радять дітям перебувати біля екранів понад дві години на добу. До того ж після навчання діти одразу перемикаються на розважальний контент у гаджетах — це вже стало для багатьох вкоріненою звичкою. Тому час життя в гаджетах збільшується чи не вдвічі.

Зважаючи на ці реалії, лікарі б'ють на сполох і підкреслюють, що не сформований скелет дитини не підлаштований для тривалого сидіння на місці. Щоб зміцнитися, він потребує постійних фізичних навантажень.

А ще домашній простір переповнений факторами, що відволікають: доступ до телевізора, іграшок. Самоорганізуватися складно, особливо молодшим дітям. В одній і тій самій кімнаті вони сплять вночі, навчаються вдень, граються ввечері. Нічого навколо не змінюється, увага розсіюється, прокрастинація посилюється.

3. Батьки — контрол-фріки

Багато сучасних батьків і без реалій дистанційного навчання намагалися контролювати кожен крок чада. А тепер «сам карантин велів». Мами й тата можуть занадто часто перевіряти, що і в якій послідовності виконує учень,

перепитувати, на якому етапі завдання він зараз, одразу перевіряти, чи правильно виконана вправа або тест. Вимагають від дитини робити все ідеально, а якщо ні — переробити та показати їм ще раз. І ще: дехто взагалі просить дітей не робити тести та вправи без їхнього нагляду. Це роблять для того, щоб покращити результати школяра, але шкода від такої «допомоги» в рази більша.

Щоб вчитись онлайн, діти мають бути свідомими, вміти планувати день та керувати своїм часом. Так, ці завдання для молодших школярів суперскладні, але після перших вдалих кроків на шляху до самостійності варто відпустити цю ниточку контролю і дати синові чи доньці проявити себе, а не методично втілювати ваші очікування.

4. Замало практики

Усі ми по-різному сприймаємо та засвоюємо інформацію. Є аудіали, візуали, дискрети, кінестетики. Дослідження доводять, що більшість дітей — кінестетики, які пізнають світ через практичний досвід. В онлайні здебільшого не існує практики — самі лише дані, які потрібно якось переробити та засвоїти. І добре, коли вчитель намагається пояснювати тему. Але ми знаємо чимало випадків, коли дітям просто скидають номер параграфу та сторінки, і вони самі проходять матеріал. Коли щось не зрозуміло і перепитати у викладача немає можливості, не кожен школяр піде сам досліджувати тему. Звідси прогалини в освіті.

5. Відсутність дорослого-авторитета і магії навчального процесу

Для ефективного навчання дітям потрібна людина, якій вони довіряють та в присутності якої не бояться зробити помилку. Ця людина має бути здатна створити ефект безпечного простору, формувати й підтримувати динаміку групи, особливо в молодших класах. А коли діти сидять у Zoom з вимкненим відео, створити атмосферу довіри надскладно. Ще гірше, коли зв'язок підвисає і губляться уривки сказаних учителем фраз. Це впливає на цілісність і магію навчального процесу.

6. Ми досі не розробили єдину технологію переходу з офлайн у онлайн

Більшість вчителів досі розгублено знизують плечима, коли запитуєш про те, як ефективно інтегрувати себе в навчальний процес нового формату. Вони все життя викладали наживо, до нових реалій ніхто не був готовий. Дітям теж непереливки: вони зростають в епоху інформаційних технологій і нудяться годинами слухати викладачів та нотувати конспекти: байдуже, онлайн це чи офлайн. Не всі педагоги одразу почали використовувати

можливості онлайн та збагачувати навчальний процес за допомогою відео, інтерактивних вікторин. Багатьом педагогам важко далися навіть уроки в ZOOM. Тому наразі можемо лише чекати, поки на державному рівні запровадять єдину систему з деталізованою методологією дистанційного навчання.